

Zdravotní ústav se sídlem v Ostravě
Partyzánské náměstí 2633/7
Moravská Ostrava
702 00 Ostrava
ID DS: pubj9r8

Žádost o poskytnutí informací na základě zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím

ZÚ se sídlem v Ostravě v rozhodnutí o odmítnutí žádosti (č. jednací: ZU/03739/2023, č. spisu: S-ZU/37319/2022) ze dne 14.02.2023, podle ust. § 15 odst. 1 a ve spojení s ust. § 2 odst. 4 zák. č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, uvedl: „*povinnost poskytovat informace se netýká vytváření nových informací. Povinný subjekt požadované informace nemá a ani není povinen jimi disponovat.*“

ZÚ se sídlem v Ostravě v odůvodnění rozhodnutí mj. uvedl: „*Povinný subjekt tedy není povinen poskytnout informaci, kterou objektivně nemá, a přitom není povinen ji mít, resp. není povinen jí disponovat.*“ a dále: „*Z žádného právního předpisu, a to ani z ust. § 86 odst.1 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, který vymezuje věcnou působnost povinného subjektu, nelze dovozovat, že by Zdravotní ústav takovou informací musel disponovat. Není tedy jeho povinností ji vytvářet či si ji jinak opatřovat.*“

ZÚ se sídlem v Ostravě rovněž uvedl tuto citaci z komentářové literatury: „*...povinný subjekt musí požadovanou informaci opatřit (vytvořit či jinak získat) jen tehdy, jestliže ji nemá a podle zákona (či na základě něj) je povinen informaci mít, tedy jestliže zákon existenci informace u povinného subjektu předpokládá. (Furek, A., Rothanzl, L., Jirovec, T. Zákon o svobodném přístupu k informacím. Komentář. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2016, s.70).*“

Ust. § 86 odst. (1) zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů uvádí: „*... k podílení se na provádění místních programů ochrany a podpory zdraví, na vzdělávání lékařů a ostatních zdravotnických pracovníků a výuce studentů v akreditovaném studijním programu v oblasti vzdělávání Všeobecné lékařství a zubní lékařství a Zdravotnické obory, jakož i k výchově k podpoře a ochraně veřejného zdraví a k poskytování poradenských služeb a dalších služeb na úseku ochrany veřejného zdraví se zřizují zdravotní ústavy se sídlem v Ústí nad Labem a v Ostravě.*“ A dále: „*Zdravotní ústavy mohou v hlavní činnosti dále poskytovat pracovnílékařské služby, specializovanou diagnostickou a ambulantní péči v oblastech mikrobiologie, imunologie, alergologie a parazitologie, provádět genotoxikologická a cytogenetická laboratorní vyšetření, vyšetření anti-HIV protilátek, referenční činnost, klinické hodnocení účinků léčiv, očkovacích látek a zdravotnických prostředků a ohniskovou dezinfekci, dezinfekci a deratizaci.*“

Vzhledem k tomu, že ZÚ se sídlem v Ostravě byl podle ust. § 86 odst. (1) zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, zřízen ke vzdělávání lékařů a ostatních zdravotnických pracovníků, k výuce studentů, k výchově k podpoře a ochraně veřejného zdraví, k poskytování poradenských služeb a dalších služeb na úseku ochrany veřejného zdraví, k vyšetření anti-HIV protilátek atd. a vzhledem k tomu, že ZÚ se sídlem v Ostravě provádí testování na HIV, provozuje poradny HIV a nabízí vzdělávací programy v oblasti HIV/AIDS, je evidentní, že zákon existenci požadovaných informací, pokud jde o HIV/AIDS, u povinného subjektu předpokládá. V případě, že povinný subjekt požadovanou informaci nemá, tak musí požadovanou informaci opatřit (vytvořit či jinak získat).

ZÚ se sídlem v Ostravě na základě pravomocí daných zákonem a podle rozsahu vykonávaných činností „*vytváří nové informace*“ z dostupných aktuálních odborných poznatků v podstatě neustále, při každé poradenské nebo vzdělávací činnosti v oblasti HIV/AIDS.

ZÚ se sídlem v Ostravě dále uvedl, že sám ani ve spolupráci s jinými subjekty nezpracovával žádnou studii týkající se metod prokazování viru HIV a onemocnění, které tento virus způsobuje, a žádný obecně závazný právní předpis mu neukládá shromažďovat informace o vědeckých studiích, kterých se žadatelka domáhá.

Podle takové logiky by se ZÚ se sídlem v Ostravě mohl zabývat a vyjadřovat pouze k tématům, ke kterým zpracoval svoji studii, případně k tématům, ke kterým má k dispozici studie od jiných autorů. To však není pravda a vzhledem k velkému rozsahu odborných činností, které ZÚ se sídlem v Ostravě vykonává, a vzhledem k obrovskému množství publikovaných vědeckých prací to ani není možné. Díky možnosti získání informací z volně přístupných vědeckých databází se proto ani nepředpokládá, že by ZÚ se sídlem v Ostravě musel všemi dostupnými informacemi disponovat a objektivně je mít. Ale jelikož je ZÚ se sídlem v Ostravě odborným pracovištěm v oblasti HIV/AIDS a ve svých propagačních materiálech se prezentuje jako „špičkové pracoviště“ v oblasti poradenství a testování HIV, tak by mělo být samozřejmostí, že jeho odborníci budou schopni požadovanou informaci opatřit (vytvořit či jinak získat) z informací jim dostupných.

ZÚ se sídlem v Ostravě veřejně prezentuje hypotézu, podle které virus HIV způsobuje AIDS, jako fakt, přestože pro ni nebyly do dnešního dne předloženy žádné vědecké důkazy. To byl také důvod, proč žadatelka po ZÚ se sídlem v Ostravě uvedení vědeckých prací, prokazujících existenci HIV, jeho kauzality k AIDS a způsoby přenosu, požadovala. V každém případě by mělo být v zájmu odborníků a zejména veřejnosti, aby si v případě pochybností o hypotéze HIV/AIDS odborníci tyto informace sami ověřili. Pokud ZÚ se sídlem v Ostravě vědecké důkazy pro hypotézu HIV/AIDS má, pak by jistě neměl být problém je předložit. ZÚ se sídlem v Ostravě se ale místo toho snaží odpovědi vyhnout a jeho odpověď „*Povinný subjekt požadované informace nemá a ani není povinen jimi disponovat.*“ je velmi znepokojivá.

Pro zjednodušení dalšího postupu již žadatelka v tomto případě nebude podávat proti rozhodnutí ZÚ se sídlem v Ostravě odvolání a svoje dotazy co nejvíce zredukuje a zformuluje do nové žádosti o poskytnutí informací:

ZÚ se sídlem v Ostravě ve svých materiálech uvádí tvrzení o HIV, jakožto původci onemocnění AIDS, avšak nikde neuvádí odkazy na vědecké práce, které by tato tvrzení prokazovaly.

- 1. Na základě jakých vědeckých důkazů uvádí ZÚ se sídlem v Ostravě svá tvrzení o existenci HIV?**
- 2. Na základě jakých vědeckých důkazů uvádí ZÚ se sídlem v Ostravě svá tvrzení o tom, že HIV je původcem AIDS?**

Předem děkuji

MVDr. Eva Mertlíková

V

dne 16.02.2023